

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský posudek

Diplomantka: Bc. Kamila Herberová

Název práce: Proces ratifikace Rámcové úmluvy o kontrole tabáku

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Předložená diplomová práce Kamily Herberové se zabývá problematikou procesu ratifikace Rámcové úmluvy o kontrole tabáku v českém parlamentu v letech 2005 a 2011. Zvolené téma je zajímavé, zejména s ohledem na vysoký počet kuřáků v české populaci a dlouhodobou debatu o omezování a zákazech kouření ve veřejných prostorech. Největší přínos práce a její přidanou hodnotu spatřuji především v tom, že představuje jednu z prvních aplikací analýzy rámců v české veřejné politice.

Diplomová práce je formálně strukturována podle požadavků kladených na diplomovou práci. Po úvodu, vymezení cílů a výzkumných otázek následuje metodologická část zaměřená na specifikaci metod sběru dat a zdrojů práce. Po té je pozornost věnována historickému vývoji Rámcové úmluvy o kontrole tabáku ve světovém a její ratifikaci v českém kontextu a identifikaci aktérů tohoto procesu. V navazující části je pozornost opět upřena k představení teoretických východisek práce v podobě argumentativního obratu, diskursivní teorie a analýzy či teorie rámců. Pak je přistoupeno k samotné analýze rámců při ratifikaci Rámcové úmluvy v českém parlamentu v letech 2005 a 2011. Následuje závěr, seznam literatury a přílohy. Z formálního hlediska by podle mého názoru bylo přehlednější, kdyby byla teoretická východiska (kap. 7) předržena tematickým východiskům popisujícím vývoj a ratifikaci Rámcové úmluvy. Také se domnívám, že by bylo vhodnější zařadit části popisující postup při analýze dat v kap. 8.1 do kapitoly 3, kde by doplnil popis postupu při sběru dat. Zařazení příloh je obecně chválné, nicméně bych ocenil, kdyby zde byla také zařazena struktura a otázky provedených polostrukturovaných rozhovorů.

Stanovené výzkumné cíle odpovídají zkoumání zvolené problematiky a přístupu. Dle mého názoru však není hlavní cíl (s. 15) přesně formulován, protože ve formulaci jsou obsaženy dva cíle, tj. zaprvé identifikovat rámce a zadruhé pochopit, jaký vliv měly na výsledek politiky (viz s. 15). Dílčí cíle považuji z formálního hlediska jako dobře formulované, protože rozpracovávají hlavní cíl, resp. cíle, přesto se domnívám, že i zde by mohla být práce lépe uspořádaná. Zaprvé jsem názoru, že osm dílčích cílů je na jednu diplomovou práci až příliš. Zadruhé bych uvítal větší hierarchické uspořádání těchto cílů, protože ne všechny jsou na stejné úrovni. Důležité však je, že práce je strukturována tak, že odpovídá na všechny položené, tj. tyto cíle jsou splněny. Předností práce je také to, že položené výzkumné otázky (s. 16) mají logickou souvislost s formulovanými cíli práce, což nebývá v závěrečných pracích zase tak obvyklé. Opět důležité říci, že na položené otázky je v práci odpovídáno. Určitý nedostatek vidím pouze v tom, že v závěru práce není explicitně uvedeno plnění jednotlivých cílů a otázek.

Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů je vcelku zdařilé. Diplomantka je schopna vysvětlit jak tematickou problematiku Rámcové úmluvy a její ratifikace, tak problematiku analýzy rámců v teorii studia veřejných politik. Teoretická konzistentnost práce je uspokojivá, protože analytická část práce (zejména kap. 8) odpovídá aplikaci teoretických východisek. Nicméně bych uvítal větší analytické propojení s teoretickou literaturou, což by zlepšilo interpretaci získaných poznatků. Co se týká šíře a komplexnosti uchopení problematiky, tak ty dle mého názoru odpovídají požadavkům kladeným na diplomovou práci.

Metodologické přístupy aplikované v práci není zcela zřetelné. Domnívám se, že vypořádat se s touto problematikou pouze přihlášením se ke kvalitativní metodologii je poněkud málo. Jsme názoru, že by

diplomantka měla také osvětlit své ontologické a epistemologické pozice, aby bylo zřejmější, k jaké metodologii se kloní a proč.

Metodické zpracování práce je již lepší. Kromě výše uvedeného scelení popisu postupu při sběru a analýze dat by bylo také vhodné osvětlit relativně malý počet rozhovorů s rozhodovateli (zde přímí účastníci). Je zřejmé, že získat rozhovory s těmito aktéry je problematické, ale důvěryhodnosti práce by jistě prospělo, kdy této záležitosti bylo věnováno více pozornosti a prostoru. V metodické rovině je ještě nutné vyzdvihnout to, že práce představuje jeden z prvních případů aplikace analýzy rámců v české veřejné politice a to případ zdařilý.

Využití literatury a dat odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Zde bych pro větší přehlednost doporučil v závěrečném seznamu použité literatury a zdrojů oddělit prameny od sekundární literatury. Také je potřebné upozornit na to, že na s. 18 chybí uveden respondent pátého rozhovoru. Práce s odbornou literaturou je zcela dostatečná a oceňuji používání většího množství zahraniční literatury.

V oblasti věcné správnosti použitých údajů a argumentů jsem nenalezl žádný prohřešek. Pouze bych navrhl jiné označení pro třídění přímých a nepřímých aktérů, protože mi srozumitelnější a ukotvenější přijde rozlišování mezi rozhodovateli (zde přímí účastníci) a tvůrci (zde nepřímí aktéři) veřejných politik. To je však otázkou diskuze. Také bych uvítal, kdyby byli konkrétněji popsáni jednotliví identifikovaní aktéři, protože představa Ministerstva zdravotnictví a EU je na této úrovni analyticky nepřesná (viz s. 33 a 34). Dále bych se zastavil u vysvětlení ne/přijetí Rámcové úmluvy na s. 70. Není jednodušší vysvětlení, že hlasování zástupců ODS odpovídá dohodě v rámci senátorského klubu a že mezi roky 2005 a 2011 došlo k výrazné změně poměru sil v této komoře? Přesvědčivost argumentace považuji za odpovídající diplomové práci. V případě odborné jazykové úrovně a odborné dikce shledávám, že práce byla napsána v žánru určeném pro diplomovou práci. Zde mi jen uniká smysl zařazení poslední věty v závěru na s. 74.

Práce vcelku splňuje standard kladený na diplomovou práci v oblasti citací, protože se snaží pracovat s požadovanými citačními normami ISO 690 a 690-2. Problémem však je, že u vcelku velkého množství pramenů není uváděno vrocení (např. s. 22-25 a dále, jinak viz kap. 10 Zdroje). Z formálního hlediska dojem z práce kazí jak relativně velké množství překlepů (např. s. 22, 30, 32 atd.), tak nesjednocené používání kurzívy u přímých citací (nepoužita na s. 25, 30, 34, 37, 38 atd.). Jinak grafická úprava práce je na odpovídající úrovni. V práci také neshledávám závažnější nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Shrnu-li celkově hodnocení předložené práce slovy diplomantky, pak ji považuji za vcelku zdařilou, nicméně jsou tam jisté nedostatky, které by bylo vhodné odstranit.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.**

Otázka k obhajobě:

Z jakých ontologických a epistemologických pozic diplomantka při zpracování práce vycházela?
Jakou institucionální teorií by doplnila vysvětlení poznatků získaných z analýzy rámců, jak uvádí na s. 72?

Datum: 15. června 2012

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.